

تأثیر عوارض سوختگی در کیفیت زندگی بیماران

بررسی ارتباط بین سلامت روان با کیفیت زندگی مبتلایان به سرطان کولورکتال مراجعت کننده به بیمارستان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال ۱۳۹۰

امیرموسى رضایی^۱، طاهره مومنی^۱

^۱دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.
musarezaie@nm.mui.ac.ir

زهرا پیشمندی^۲، الهه کمالی^۲

^۲آموزشی علمی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه شاهد، تهران، ایران
دانشجوی کارشناسی پرستاری دانشگاه شاهد، تهران، ایران
pishnamazy@shahed.ac.ir

زمینه: با در نظر گرفتن این که بیماران مبتلا به سرطان‌های کولورکتال تحت درمان، دچار مشکلات متعددی هستند، شناخت این عوامل به کارکنان پهداشی و درمانی جامعه کمک می‌کند تا فعالیت‌های خود را در جهت ارتقاء سطح سلامت و بهبود کیفیت زندگی سازماندهی نمایند؛ لذا محقق بر آن شد تا مطالعه‌ای را با محوریت ارتباط بین شاخص‌های سلامت روان با کیفیت زندگی بیماران مبتلا به سرطان کولورکتال طراحی نماید.

روش: مطالعه حاضر از نوع توصیفی- تحلیلی همیستگی می‌باشد که ۶۲ بیمار مبتلا به سرطان کولورکتال به روش نمونه گیری آسان از نوع دردسترس، وارد مطالعه گردیدند. اطلاعات با استفاده از پرسشنامه سلامت عمومی ۲۸ سوالی (GHQ-28) و کیفیت زندگی ۳۳ سوالی (SF-36) تهیی و با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS 16 و نرم‌افزار آماری SPSS 16 و نرم‌افزار آماری آماری آماری ضربی همیستگی اسپیرمن، آزمون تی و آنالیز واریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: اکثریت واحدهای پژوهش متأهل (درصد، مرد ۵۸٪، زن ۴۲٪) میانگین سنی نمونه های مورد پژوهش ۴۹.۰±۵.۱ سال بود. اکثریت از افراد شرکت‌کننده از نظر تحصیلات دیپلم و بالاتر بودند. اکثریت واحدهای موردن پژوهش دارای کیفیت زندگی در سطح متوسط بودند (۵۱.۵٪). در زمینه تعیین وضعیت کیفیت زندگی بیماران سرطانی بیشترین میانگین ۱۹.۵٪±۷.۱ در حرطه سلامت عومنی و کمترین میانگین با ۵.۶٪ به حرطه معدودیت در ایقای نقش به دلیل مشکلات احساسی تعلق داشت. یافته‌های مطالعه نشان داد بسیاری از این مطالعه‌های کیفیت زندگی با سلامت روان، همیستگی معنی دار دارند. حرطه عملکرد فیزیکی از کیفیت زندگی با حرطه اضطراب و افسردگی همیستگی معنی دار نشان داد ($R=-0.7$, $P=0.02$). این در حالیست که حرطه عملکرد اجتماعی از کیفیت زندگی با ۳-احیطه اضطراب (۰.۰۱، $R=-0.8$, $P=0.02$)، افسردگی (۰.۰۲، $R=-0.6$, $P=0.02$) و عالم شبه جسمی ارتباط آماری معنی دار نشان داد ($R=-0.7$, $P=0.02$).

نتیجه گیری: با توجه به تنازع مطالعه حاضر، بین کیفیت زندگی و مولفه‌های تشکیل دهنده آن با شاخص‌های سلامت روان هم بستگی وجود دارد، لذا با توجه به نقش کلیدی کیفیت زندگی در روند درمان بیماران مبتلا به سرطان، لحاظ اقدامات حماستی-تسکینی در ارتقاء سلامت روان بیماران حائز اهمیت می‌باشد.

کلیدواژه‌ها: سلامت روان؛ کیفیت زندگی؛ سرطان کولورکتال

زمینه: سوختگی ششمین علت مرگ در کشور می‌باشد. سوختگی‌های وسیع تأثیر عمیقی بر ابعاد زندگی قرآنی می‌گذارد، به طوری که در صد پار سوختگی مربوط به عوارض آن است. بررسی ها نشان می‌دهد بدنیال بهبودی زخم‌ها، خارش نواحی سوختگی بیمار را آزار می‌دهد و سپس عوارضی مانند جمع شدگی و اسکار های پرتووفیک موجب ناتوانی و پدشکلی و انزوا شده و بیمار تا سالیا درگیر است. سوختگی عدهه ترین تأثیر را بر روی کیفیت زندگی می‌گذارد. بررسی زیر با هدف تعیین کیفیت زندگی (ابعاد جسمی، اجتماعی، روانی) بیماران دارای سابقه سوختگی انجام گرفت.

روش: پژوهش یک مطالعه توصیفی تحلیلی است که بر روی ۱۲۰ بیمار زن دارای سابقه سوختگی مراجحة کننده به مراکز سوختگی و ترمیمی تهران جهت جراحی ترمیمی و زیبایی انجام شد. ابزار گرد آوری اطلاعات پرسشنامه اختصاصی کیفیت زندگی سوختگی (BSSH-B) و برگه اطلاعات دموگرافیک بود.

یافته‌ها: میانگین سنی نمونه های مورد پژوهش ۲۵ سال و مدت گذشت از سوختگی ۱۱.۱ سال بود. تعداد ۶۷.۶٪ متأهل و ۳۲.۹٪ نمونه دارای آثار سوختگی در صورت بودن و بین سوختگی و حیطه تصویر ذهنی ارتباط معنی دار وجود داشت ($P=0.04$) (و این مساله در زندگی جنسی نمونه های متأهل نیز تأثیر داشت. بطوریکه با افزایش شدت و عوارض سوختگی بیماران به ترتیب در بعد عاطفی، اجتماعی، جسمی دارای مشکل بوده و کیفیت زندگی خوبی نداشته اند ($P=0.04$)).

نتیجه گیری: با توجه به آمار بالای سوختگی در کشور و عوارض طولانی داشت آن که قریبی را از ادامه زندگی طبیعی محروم نموده بطوریکه برخی به انزوا و حتی خودکشی بناه می‌برند. لزوم برنامه ریزی پیشگیری مراحل اول تا سوم در سوختگی احساس شده و پرسنل پرستاران بدليل حضور تمام وقت در بالین بیماران و مراقبت صحیح از زخم و دادن آموزش‌های لازم بسیاری از عوارض قابل پیشگیری بوده و پس از آن نیز بیماران از حمایت های بموقع جهت جراحی های ترمیمی و زیبایی و روان درمانی و مشاوره خانواده برخوردار گردند.

کلیدواژه‌ها: سوختگی؛ عوارض؛ پرسشنامه اختصاصی کیفیت زندگی سوختگی